

Informatierotonde met rekenbladen

Martijn Houtman en Pieter Wisse

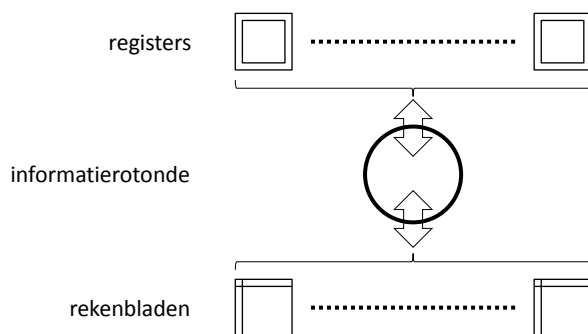
Rekenbladprogrammatuur (Engels: spreadsheet software) is uitgegroeid tot onmisbaar hulpmiddel voor steeds meer administratieve taken. Gebruikers beschikken over nog weer extra mogelijkheden, en hun werk raakt veel overzichtelijker enzovoort, met de structurele voorziening die Information Dynamics biedt om ook rekenbladen op een informatierotonde aan te sluiten. De opzet staat hier kort toegelicht.

Via een informatierotonde kan informatie uit allerlei registers verzameld en/of naar allerlei registers verspreid worden. Nota bene, daarbij blijven aangesloten registers – verder – ongewijzigd. Heel praktisch, voorop staan betekenisverschillen.

De noodzaak van erkenning van zulke reële verschillen kan iedereen prompt inzien. Neem een woord, bijvoorbeeld: blad. Zo'n enkel woord kan met verschillende betekenissen geassocieerd zijn, steeds afhankelijk van veranderlijke context. Een eenduidig model van zowel reële verschillen als samenhang ertussen vergt daarom een modelleermethode volgens het beginsel van contextuele verbijzondering. De passende methode is [Metapatroon](#).

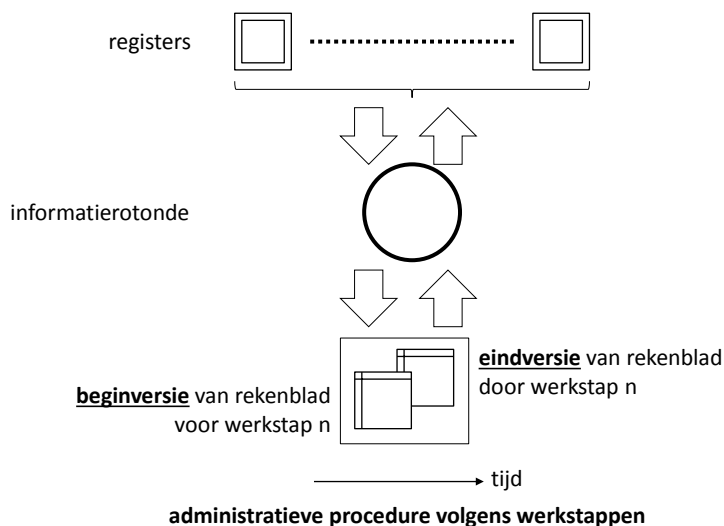
Indien relevante informatie met veelal impliciete context over allerlei registers verspreid staat, helpt een informatierotonde door explicitering van context om netzo reële samenhang ertussen te vestigen. Voor algemene toelichting over een informatierotonde, zie verder [Stelselmatig overzicht via informatiesleutels](#) (met daarin weer enkele verwijzingen naar verdere documentatie).

Onder een register wordt hier een informatieverzameling verstaan die wordt bijgehouden met databaseprogrammatuur. In die zin is een rekenblad dus géén register. In figuur 1 komt dat onderscheid tot uitdrukking.

figuur 1

Deze voorstelling bedoelt inzichtelijk te maken, dat de informatierotonde in de ene richting kan dienen om een rekenblad te vullen met ‘inhoud’ uit diverse registers. Dat hoeft dan niet tot klakkeloze vulling beperkt te blijven. Voor zover tevens (controle)vergelijkingen e.d. tussen informatie uit verschillende registers zijn geprogrammeerd, wordt het rekenblad in kwestie tevens gevuld met suggesties enzovoort voor administratieve beslissingen. Hoe dan ook gaat de gebruiker met dat rekenblad aan de slag. Indien z/hij daarmee klaar is, bestaat het resultaat uit het rekenblad met deels gewijzigde inhoud. Vervolgens kan die inhoud, in de andere richting dus, via de informatierotonde in desbetreffende registers terecht komen. In figuur 2 is dat heen-en-weer verloop schetsmatig weergegeven.

figuur 2

Deze opzet is overigens tevens geschikt voor invoer uit resp. uitvoer naar databases waarmee, om welke redenen dan ook, geen zgn databasekoppeling mogelijk is, maar wanneer wèl uitvoer resp. invoer middels een rekenblad wordt aangeboden resp. opgenomen. Dan geldt de invoer uit zo'n niet-direct-gekoppelde database als rekenblad-eindversie van een werkstap. En omgekeerd blijft het bij uitvoer naar zo'n database bij de beginversie van – de inhoud van – een rekenblad.

Wat administratieve procedures betreft, tot dusver loopt de gebruikspraktijk vaak uit op wat valt te duiden als overbelasting van een enkel rekenblad. Een enkele medewerker heeft 'het' allemaal bedacht en dat werkt meestal inderdaad ook prima als strikt haar/zijn eigen hulpmiddel. Dat ene rekenblad is dan bedoeld om alle administratieve werkstappen te faciliteren, waarvoor de inhoud van het rekenblad in kwestie eventueel achtereenvolgens wordt gewijzigd (zonder een controlespoor achter te laten). Voor collega's, controlerende accountant enzovoort is dat echter niet of nauwelijks – meer – begrijpelijk, aanvaardbaar e.d.

Dankzij een informatierotonde inclusief voorziening voor soepel informatieverkeer – inclusief geautomatiseerde bewerkingen! – tussen registers en rekenbladen vervalt de praktische reden om juist zoveel mogelijk administratieve taken met een enkel rekenblad te verrichten. Het is nu immers eenvoudig om voor elke deeltaak, zeg ook maar werkstap, een daarop gericht rekenblad te laten vullen. Netzo eenvoudig laten zich in omgekeerde richting de registers wijzigen met het resultaat, en zijn dus prompt optimaal geactualiseerd voor uitvoering van een volgende deeltaak, enzovoort. Wat er administratief moet gebeuren, is daardoor per deeltaak/werkstap duidelijk(er) voor iedereen. Dat bevordert stellig de kwaliteit van het werk. Een medewerker kan méér verschillende taken kan verrichten. Om dezelfde reden is een medewerker vlotter ingewerkt en kan de ene medewerker zonodig gemakkelijker een andere vervangen.

6 november 2017, webeditie 2017 © Information Dynamics, Voorburg

De modelleermethode Metapatroon is bedacht, beschreven enz. door Pieter Wisse (Information Dynamics). Het bijbehorende programmatuurplatform, KnitbITs, is ontworpen en ontwikkeld door Martijn Houtman (Information Dynamics). Aanvulling voor informatierotonde inclusief voorziening voor informatieverkeer met rekenbladen heet KnitbITs IR.